

Smáligur fiskiskapur

Hósdagin á middegi vóru 9 útlendsk fiskiskip undir Føroyum, upplýsir Vaktar- og bjargingartænastan. Tað vóru tveir enskir og fimm norskir hvalbátar og tveir týskir trolarar. Ein franskur trolari kom afturat hósdagin.

Fiskiskapurin var smáligur. Bretarnir vóru á Munkagrúnninum og Føroya banka, tyskararnir í ein landnyrðing úr Fugloynni og norðmennirnir royndu á Føroya banka og heilt suðuri móti enska fiskimarkinum.

Tríggir aldu- máttarar farnir fyri skeytið

Tríggir av teimum fimm aldamáttarunum hjá Vaktar- og bjargingartænastuni eru farnir fyri skeytið. Tveir nýggir eru keyptir og verða teir nú gjørdir klárar at seta út. Samstundis verður frekvensurin skiftur. Vaktar- og bjargingartænastan ætlar at fáa teir út, áðrenn Tjaldrið fer á sleipstøð í næsta mánað.

Tveir aldamáttarar slitu í vár og bleiv annar funnin av norskum báti við norsku strondina og hin í fjøruni í Skúvoy. Hol var á báðum og gjørdist onki annað enn at blaka teir burtur. Á Vaktar- og bjargingartænastuni hava teir illgruna um, at tað er av skipaáðum, at aldamáttararnir slita.

Ein aldamáttari kostar 50–60.000 kr. Teir eru tryggjaðir.

Stjórnarlímur í Frit Norden:

Føroyar hernaðarlígan týdning fyri EEC

— Meira ein stórveldisdreymur enn ein handilssamgonga

— Gerast Føroyar límur í EEC verða tær eisini drignar uppí hernaðarlíga virksemd hjá Felagsmarknaðinum. Strategiskt høvdu Føroyar havt stóran týdning fyri EEC.

Hetta sigur Johan Kirkmand, ein av stjórnarlímunum í Frit Norden. Hann heldur ikki, EEC fyrst og fremst er stovnað sum ein handilssamgonga. Europeisku londini vilja vinna frama á stórpólitiska leikvøllinum, tey vilja vinna aftur ta stórveldisstøðu, tey høvdu fyrri annan heimsbardaga. Tí hava tey stovnað EEC.

Johan Kirkmand metir tó, at EEC ikki fer at forða grønlandssamgongu. Taka seg burturúr, um úrslitið av fólkaatkvøðuni í Grønlandi í 1982 verður eitt nei til EEC. Noktar EEC at goðtaka slíka avgerð, er hetta samstundis ein avduking av politiska, imperialistiska endamálinum hjá EEC, sigur Johan Kirkmand.

Trýst sunnaneftir

Frit Norden er danskur felagsskapur, stovnaður í

1970 eftir at samráðingarnar um stovnanina av Nordek dattu niður fyri. Fólk í øllum Norðurlondum kunnu gerast límur í Frit Norden og limatalið er nú uml. 1500, upplýsir Johan Kirkmand. Frit Norden virkar fyri øktum samstarvi millum Norðurlondini og tekur tí eisini virkan lut í arbeiðinum hjá „Folkebevægelsen mod EF“.

Johan Kirkmand er ikki í iva um, at limaskapurin hjá Danmark í EEC er til stóran ampa fyrri land og tjóð. Danmark er minni luti í EEC og trýstið sunnaneftir, t.d. mentanarlíga, er stórt. Johan Kirkmand nevnr sum dømi, at Danmarks Radio hevur tveir tíðindamenn í Tysklandi, men bert ein fyrri øll Norðurlondini.

Eisini á uttanríkispolitiska økinum er trýstið stórt. Avgjerðirnar verða tiknar í Bruxelles og teimum noyðist Danmark so at fylgja. Soleiðis er til dømis danski politikkurin mótevnis Israel broytt síðan Danmark bleiv límur í EEC, sigur Johan Kirkmand.

Vistu av ongum

Johan Kirkmand sigur, at avgerðir í hópatali verða tiknar í høvuðsborgini hjá EEC í Bruxelles uttan at

danir og grønlandingar vita av tí. Hann nevnr eitt aktuelt dømi:

— Tað er fatan mín, at grønlandskir politikarar onki vistu um, at EEC hevði givið føroyingum loyvi at reka royndarfiskiskap eftir rækjum við Eystur-Grønland. Tað tykist, sum Motzfeldt bleiv bæði ovfarin og illa við, tá hann frætti um royndarfiskiskapin. Tað hevði hann neyvan blivið, visti hann um hann frammanundan. Eg havi varhugað av, at ongin í Danmark og Grønlandi visti um hesa avtaluna millum EEC og Føroyar, fyrr enn blaðið Notat skrivaði um hana.

Johan Kirkmand sigur, at tey fyra dansku EEC-mótstøðufólkini í EEC-parlamentinum hava funnið fram fleiri ætlanir og hava fingið í lag tjak um tær, áðrenn tær verða viðtiknar.

Frálíkir fyrilestrar

44 fólk frá Frit Norden vóru fyrstu vikuna í juli á skeiði í Føroya fólkaháskúla. Skeiðið er tað fyrsta av sínum slag hjá felagsskapinum og er eitt lið í royndunum at geva limunum størri vitan um Norðurlondini.

Johan Kirkmand:

— Tað var natúrligt, at vit valdu Føroyar fyrst. Vit hildu tað vera rætt at byrja í tí landinum, sum hevur størst tilknýti til Danmarkar. Eisini tí, danir yvirhøvur vita lítið um føroysk viðurskipti. Vit vita meira um Grønland orsakað av tí nógva tjakinum um rævnisspurningin, EEC og heimastýrið.

Johan Kirkmand er væl nøgdur við skeiðið, sum Steinbjørn B. Jacobsen hjálpti Frit Norden at leggja til rættis.

Á skeiðinum vóru fleiri fyrilestrar. Erlendur Patursson tosaði um føroysku søguna í nýggjari tíð, Tormóður Dahl um vinnulív, Hjalte í Jákupsstovu um fiskivinnuna, Halgr W. Poulsen um politikk og samfelagsviðurskipti og uttanríkisviðurskipti, Bárður Jákupsson um norðurlandskt samband og um list, Laura Hentze um leiklist, Johannes av Skarði um kvæðini og Steinbjørn B. Jacobsen greiddi frá um bókmentir.

— Hetta vóru frálíkir fyrilestrar, sigur Johan Kirkmand. Hann sigur, at tá tey koma aftur til Danmarkar, fara tey at gera sitt til, at onnur eisini kunnu fáa lut í tí kunneleika um Føroyar, tey sjálvi hava fingið á skeiðinum.

Merki hjá Frit Norden. Teir fimm norðurlandsku svanarnir. Tann svartur, sum vendir hinum bakið og flýgur annan veg, er Danmark. Meiningin er greið, Danmark valdi at fara uppí EEC í staðin fyrri at samarbeiða við hini Norðurlondini

— Vit fara at skriva í okkara egna og onnur bløð, halda fyrilestrar og annars tosa við fólk. Og vit ætla at geva úrdrög úr fyrilestrunum á skeiðinum út í einum hefti. Teir vóru so goðir, at teir væl kunnu brúkast til undirvísing.

Klókur politikkur

Ein spurningur, sum limirnir í Frit Norden høvdu sett sær, áðrenn teir komu higar, var tann, hvi onki arbeiðsloysi er í Føroyum. Í Danmark er gongdin vorðin tann, at øll framleiðslan verður savnað í nøkur fá, risastór virki.

— Eg havi varhugað av, at í Føroyum verða arbeiðsplássini lögð út í byggunum, soleiðis at ongin bygd afturat avtoftast. Og tað er ein skilagoður politikkur, sigur Johan Kirkmand, stjórnarlímur í Frit Norden.

Óvissa um framtíðina hjá bussrutuni í Klaksvík

Tað er enn óvist, hvussu busskoyringin í Klaksvík verður skipað í framtíðini. Bussurin gavst at koyra fyrri tveimum vikum síðani og er nú í Danmark til kanningar. Hann reyk illa og brendi nógva olju og tað var hildið biligari at senda bussin til Danmarkar enn at fáa menn upp higar at hyggja at honum.

Mettu skeivt

Bussrutan í Klaksvík hevur ikki havt so goða undir-

tøku, sum býráðið vónaði, hon fór at fáa. Mett varð, tá hon byrjaði í oktober í fjør, at hon fór at geva uml. 10.000 kr. í halli um mánaðin. Men metingin visti seg at vera alt ov bjartskygd. Hallið var í miðal 25–30.000 kr. um mánaðin, upplýsir býráðsskrivarin í Klaksvík.

Hallið er tí uml. 225.000 kr. teir niggju mánaðirnar, bussurin koyrði. Býráðið metti, tað fór at verða í mesta lagi 100.000 kr. Sáttmálin við busseigaran sigur, at býráðið skal gjalda hallið av koyringini.

Mest skúlabørn

Sáttmálin við busseigaran, Olaf Joensen, var galdandi til 1. juli í ár.

Býráðsskrivarin sigur, at koyringin byrjar í fyrsta lagi aftur, tá børnini fara aftur í skúla. Tí tað vóru so at siga næstan bert skúlabørn, sum brúktu bussin.

Mentamálanevndin hjá býráðnum skal nú taka støðu til, hvussu koyringin skal skipast í framtíðini. Talan hevur verið um at gevast heilt við henni ella at hava tveir minni bussar í staðin fyrri tann eina.

Bussurin fór mikudagin til Danmarkar við Smyrl